

Eindelijk... de regering!

Hugo Vanderstraeten

Wereldrecord!

Eindelijk! Na 1 jaar en 176 dagen heeft ons land een nieuwe federale regering met Elio Di Rupo als eerste minister. Hij wordt de eerste Franstalige premier sinds 1970.

Ons land is daarmee wereldrecordhouder regeringsvormen. Het vorige record stond op naam van Irak met 289 dagen. In 2007 duurde het ook al eens 194 dagen om een regering te maken.

Zolang er geen nieuwe regering was, werd ons land nog bestuurd door de vorige regering. Die regering mocht geen nieuwe wetten meer maken. Ze hield zich bezig met de zaken die nog niet afgewerkt waren, de 'lopende zaken'. De regering van lopende zaken stond onder leiding van Yves Leterme.

Waarom zo lang?

De federale verkiezingen van 13 juni 2010 werden gewonnen door de *NV-A* van Bart De Wever en de *PS* van Elio Di

Rupo. Kort na de verkiezingen begonnen die twee partijen te onderhandelen om een nieuwe regering te vormen. Die regering moest beslissen over een nieuwe staats-hervorming, een hele reeks besparingen en andere ingewikkelde zaken. Van meet af aan verliepen de onderhandelingen stroef. De standpunten van de *NV-A* en de *PS* lagen mijlenver uit elkaar. Verschillende *bemiddelaars* probeerden de partijen bij elkaar te brengen, maar na 389 dagen verwierp Bart De Wever het voorstel van Elio Di Rupo.

Vanaf dat moment gingen de onderhandelingen verder met acht partijen: *PS*, *SP.A*, *CDH*, *CD&V*, *Ecolo*, *Groen*, *MR* en *Open VLD*, maar zonder

NV-A. Na 403 dagen hadden deze partijen een afspraak over de staatshervorming en de splitsing van *Brussel-Halle-Vilvoorde*. Iedereen dacht dat de gesprekken nu vlotter zouden verlopen, maar het duurde nog bijna drie maanden voor er een volledig akkoord was over de staatshervorming: het 'Vlinderakkoord'. Men begon nu stilaan aan een nieuwe regering te denken. CD&V en Open VLD vonden acht partijen te veel en daarom werden Ecolo en Groen buiten de regeringsvorming gelaten. Nu volgden er moeilijke gesprekken over de *begroting* en de besparingen die ons land moet doen. Op dag 531 bereikte men ook hierover een akkoord. Na de laatste afspraken is het op dag 541 zover: de **regering Di Rupo I is geboren**.

Waarom een staatshervorming?

Sinds 1970 werd het bestuur van ons land al vijf keer hervormd. In 1993 werd de *grondwet* gewijzigd en werd ons land een federale staat. Dat wil zeggen dat er een federale regering is, voor het hele land, met een federaal parlement, dat wetten maakt die voor heel België gelden, en federale ministers die zorgen dat de wetten overal in ons land uitgevoerd worden. Daarnaast zijn er drie taalgemeenschappen: de Duitstalige, de Fransstalige en de Nederlandstalige, en is het grondgebied van ons land verdeeld in drie gewesten: het Brussels hoofdstedelijk gewest, het Waalse gewest en het Vlaamse gewest. Elke gemeenschap en elk gewest heeft ook een eigen regering. In Vlaanderen vallen gewest en gemeenschap samen en vormen één regering. In de rest van ons land heb je een Waalse, een Brusselse en een Duitstalige regering.

Eindelijk... de regering!

Maar ook na de vele hervormingen bleven er nog discussies tussen Walen en Vlamingen over de aanpak van bepaalde problemen in ons land, zoals de splitsing van *BHV*, de verdeling van het belastinggeld over de gemeenschappen en gewesten (de 'financieringswet') en nieuwe verantwoordelijkheden voor Wallonië en Vlaanderen. Daarom werd er vóór de verkiezingen van juni 2010 beslist dat de nieuwe federale regering opnieuw een staatshervorming zou moeten doorvoeren.

Waarom acht partijen?

Om een staatshervorming door te kunnen voeren moet de Belgische *grondwet* worden aangepast. Dat kan pas als twee derde van de federale parlementsleden de aanpassingen goedkeuren. Aangezien de partij met de meeste zetels in het federaal parlement, NV-A (27 zetels) in de *oppositie* gaat, hebben we in België acht partijen nodig om over een

tweederdemeerderheid te beschikken.

PS (26), CD&V (17), MR (15), Open-VLD (13), SP.A (13), CDH (9), Ecolo (8) en Groen (5) hebben samen 106 van de 150 zetels in het parlement, en dus een tweederdemeerderheid die het 'Vlinderakkoord' steunt en de grondwet kan wijzigen. Voor alle duidelijkheid: er zijn acht partijen nodig om de staatshervorming door te voeren, maar er zitten maar zes partijen in de regering. Groen en Ecolo zullen de grondwetswijziging steunen vanuit de *oppositie*.

Wat werd er beslist?

Donderdag 1 december stelde Elio Di Rupo het regeerakkoord voor. In een

Eindelijk... de regering!

185 bladzijden dikke bundel staan alle afspraken en beslissingen die de zes partijen hebben gemaakt om een nieuwe federale regering te vormen.

Van-A-3 haalde er de belangrijkste uit.

- De *kieskring* Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst.

- De *Senaat* wordt hervormd: de senatoren zullen worden aangeduid door de gewestelijke parlementen en dus niet meer via verkiezingen.

- De financieringswet wordt aangepast.

De gemeenschappen en gewesten mogen zelf 10,7 miljard euro belastingen heffen en innen. Daarbij krijgen de *regio's* een hele reeks nieuwe verantwoordelijkheden ter waarde van 17 miljard euro.

Vlaanderen zal bv. zelf de *kinderbijslag* uitkeren.

- De termijn van de federale regering wordt verlengd van vier naar vijf jaar, hetzelfde als voor het Europees en Vlaams parlement. Daardoor kunnen de verkiezingen van deze parlementen samenvallen.

- Er komt een nieuwe minister van *Asiel en Migratie*. Die moet de opvang, het verblijf en de terugkeer van asielzoekers regelen. In de vorige regering waren hiervoor meerdere ministers verantwoordelijk en de samenwerking verliep niet altijd vlot. De nieuwe regering wil dat elke asielzoeker binnen de zes maanden definitief te horen krijgt of hij in het land mag blijven.

- In de nieuwe *begroting* moet er door de financiële crisis zwaar bespaard worden bij het leger, de spoorwegen en de post. De uitgaven voor gezondheidszorg dalen. Schoolverlaters krijgen minder snel een *wacht-*

uitkering. Werkloosheidsuitkeringen worden lager bij mensen die lange tijd werkloos zijn. De belasting op betaalde televisie, digitale televisie, alcoholische dranken en tabak stijgt.

- Mensen moeten langer werken. De pensioenleeftijd wordt opgetrokken van 60 tot 62 jaar. Vervroegd pensioen zal pas kunnen na 40 jaar werken.

- De premies voor milieuvriendelijkere auto's en zonnepanelen verdwijnen.

Regeerakkoord: voor en tegen

Uiteraard steunen de zes regeringspartijen het regeerakkoord. Daarnaast zijn er partijen en organisaties die kritiek hebben op het nieuwe akkoord. Voor NV-A gaat de staats hervorming niet ver genoeg. Ze vinden ook dat de Vlamingen meer zullen moeten betalen dan de Walen. Groen betreurt de afschaffing van de milieuvriendelijke premies. De vakbonden gaan niet akkoord met de aanpassing van de pensioenleeftijd.

Di Rupo I

Na nog eens twintig uur onderhandelen kwamen de zes partijen overeen dat de regering 13 ministers en 6 *staatssecretarissen* zal tellen. De eerste federale regering onder leiding van eerste minister of premier Elio Di Rupo is een feit. Op Sinterklaasdag legden ze de eed af bij koning Albert II.

Verklarende woordenlijst

De schuin gedrukte woorden uit de tekst worden hieronder verklaard.

asiel: opvang van mensen die uit hun land gevlucht zijn om economische of politieke redenen

begroting: de voorlopige berekening van inkomsten en uitgaven voor het komende jaar, een schatting van de kosten

bemiddelaar: iemand die probeert twee of meer partijen tot een overeenkomst te laten komen

BHV: Brussel-Halle-Vilvoorde is één van de twee kieskringen van Vlaams-Brabant en bestaat uit Brussel (tweetalig) en Halle-Vilvoorde (eentalig). Op het stembiljet van BHV staan Franstalige lijsten uit Brussel en dat mag niet volgens de grondwet.

CDH: Centre démocrate humaniste

CD&V: Christen-democratisch en Vlaams

Ecolo: de Waalse groene partij

grondwet: de wet die de grondbeginselen van België vastlegt

Groen: de Vlaamse groene partij

kieskring: bij verkiezingen wordt België onderverdeeld in kieskringen. Die kieskringen komen overeen met de provincies, behalve in de provincie Vlaams-Brabant

kinderbijslag: een uitkering, geld dat ouders krijgen omdat ze kinderen hebben.

migratie: het verhuizen naar een ander land, bv. Oost-Europeanen migreren naar ons land.

MR: Mouvement Réformateur

NV-A: Nieuw-Vlaamse Alliantie

Open VLD: Open Vlaamse Liberalen en Democraten

oppositie: de partijen die niet in de regering zitten, niet tot de meerderheid behoren

PS: Parti Socialiste

regio: streek, hier de gemeenschappen en gewesten

senaat: deel van het parlement, dat de wetten van de Kamer van Volksvertegenwoordigers beoordeelt

SP.A: Socialistische Partij Anders

staatssecretaris: een soort hulpminister die tot de regering behoort

wachuitkering: geld dat je krijgt als je niet meteen een job vindt nadat je bent afgestudeerd

En nu jij!

1. Het bestuur van België in een notendop

Vul de tekst hieronder aan.

Kies uit: uitvoeren - parlement - wetgevende - gewesten - Vlaamse - ondertekent - regering - premier - Albert II - maakt - minister-president - uitvoerende - gemeenschappen

- Koning _____ de wetten.
- Het federaal _____ wetten die voor alle Belgen gelden (= de _____ macht).
- De federale _____ onder leiding van de eerste minister moet de wetten _____ (= de _____ macht).
- De _____ van de nieuwe federale regering is Elio Di Rupo.
- België is verder verdeeld in drie _____ en drie _____
- De gemeenschappen en gewesten worden bestuurd door een gewestelijke regering. Er is een _____, een Waalse, een Brusselse en een Duitstalige regering.
- Aan het hoofd van de Vlaamse regering staat nu _____ Kris Peeters.

2. Opzoeken in Van-A-3

Doorstreep de vetgedrukte woorden die niet passen in de zin.

- Welk land had het vorige wereldrecord regeringsvormen? **Irak** / **Iran** / **België**
- De regering die het land blijft besturen tot er een nieuwe regering gevormd is, is de regering van **dringende** / **lopende** / **oude** zaken.
- Het akkoord over de staatshervorming kreeg de naam **Strikakkoord** / **Stropdasakkoord** / **Vlinderakkoord**.
- Om een regering te vormen moet men in ons land een **meerderheid** / **minderheid**

/ **gelijkheid** hebben in het parlement.

- Om de grondwet te wijzigen moet men in ons land een **éénderdemeerderheid** / **tweederdemeerderheid** / **driekwartmeerderheid** hebben in het parlement.

3. Een beetje wiskunde

541 dagen = _____ jaar en _____ dagen

541 dagen = _____ maanden

541 dagen = _____ weken

541 dagen = _____ uren

De acht partijen die voor een tweederdemeerderheid zorgen, hebben samen 106 van de 150 zetels in het federaal parlement.

Rangschik van groot naar klein: $2/3$, $106/150$, $27/150$

$$2/3 = \dots /75$$

$$106/150 = \dots /75$$

4. Houd met je klasgenoten een kringgesprek rond de regeringsvorming.

(Illustratieverantwoording: het copyright op de gebruikte illustraties berust bij de volgende personen, firma's en instellingen: Reporters (p. 1, 2, 3, 5), Wikipedia/Gladlool (p. 4))